

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

Vnum cum sit Euangelium, vndè tanta diuersitas? tit. 14

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

prosperitatem &cæ. rerum abundantiam plus quàm Catholicis. Respondeo: sunt duplicia bona, temporalia & æterna. Temporalia sunt coram bonis & malis, fidelibus & infidelibus. Deus dat solem, pluuiam, fructus terræ, scientiam, &cæ & hoc ratione creationis, sic oculi omnium sperant in Dominum, qui dat escã &cæ. At æterna bona & spiritualia, id est, quæ dantur propter passionem & sanguinem Christi, aut ratione redemptionis Christi, id est, remissio peccatorum, Spiritus sanctus, vita æterna, præmium bonorum operũ, efficacia Sacramentorum, &c. hic non habent partem infideles, Turci & Gentes, & Schismatici. Igitur quo ad futuram vitam, propter quam etiam sumus Christiani & fideles, non propter præsentem vitam, hæc omnia sunt inutilia schismaticis.

Tertiò, sectæ non possunt dici, quòd ipsæ sint Ecclesia: Primò, quia schismaticorum sectæ non sunt vniuersales per totum orbem. Secundò, nec inter se, aut cum Catholica Ecclesia consentiunt, & Deus nõ est Deus dissensionis, sed pacis. 2. Cor. 13. Tertiò, quia tales sunt infames Ecclesiæ per edictum prælatorum Papæ & Imperatoris, Matt. 18. quòd sunt schismatici & inobedientes. Quartò, nec idem est, in Christum extra vel intra Ecclesiã credere, August. Epist. 48. Igitur fugiendi. Vide infr. tit. 32. & 208.

VNVM CVM SIT EUANGELIUM, vnde tanta diuersitas?

TITVLVS XI III.

Postolus ad Eph. 4. Vnus est Dominus, vna fides, vnum est etiam Baptisma, vnum Euangelium, & verbum Dei, vna vocatio &c. Sed vnde est tanta diuersitas in fide, Sacramentis, prædicatione? inquis, Hic grauat alterum, quia non vult recipere verbum Dei, aut non habet verbum Dei, &c. cum ta-

men iam sit ita purum & clarum, vt vix Apostolorū temporibus ita fuerit. Respondeo: Primò, non agitur de textu Euangelij aut scripturæ, sed tota actio voluitur circa scripturarum expositionem, sensum & interpretationem. Vnum textū Euangelij & scripturæ habemus aduersarij & nos, sed non habemus vnā glossam, & vnā allegationem & interpretationē: & illa diuersitas facit schisma & odiū inter fideles. Noua & priuata allegatio & glossa rumpit ouile Christi vnicum, Ioan. 10. At quia (vt dicit Petr. 2. Petr. 1.) Scriptura semel explicata est à Spiritu sancto per priscos patres & sanctos homines, tū quia dicit scripturam non esse priuatæ interpretationis, aut hominis, vt eam quilibet pro suo sensu velit interpretari & allegare: Ideò firmissimè tenet Catholica Ecclesia, hanc esse veram & genuinam interpretationem & expositionem sacræ scripturæ, quam semel Spiritu sancto Maioribus nostris in Ecclesia reuelauit & suggestit. Qd' autem semel verū, id hodiè & in æternum dicitur verum: non enim sibi ipsi contrarius est Spiritu sanctus: est siquidem Spiritus veritatis, Ioan. 14. & 1. Cor. 14. Deus non est Deus dissensionis, sed pacis. Quare Ecclesia Catholica nunquā recedit ab eo scripturæ intellectu, quē iam olim & hucusq; pro certo & vero crediderunt & secuti sunt Maiores, imò quē & Martyres suo sanguine, & sancti Doctores sua constantia & vitæ sanctimonia, vt verū obfigurarunt & comprobarunt: non quidem ab hoc intellectu vnquā deficiet Ecclesia, aut declinabit ad nouā glossam aut nouam expositionē scripturæ: nō igitur de verbis aut textu scripturæ certatur, sed poti⁹ de vero intellectu & interpretatione. Deindē manifestū est iam inde à tempore ascensionis Christi plusquā trecentas sectas ortas esse, vt patet in cathalogo hereticorū, quę omnes à vero & Catholico intellectu & interpretatione scripturæ deficientes, vnaquæque sibi propriam

priam cisternam fodere, id est, nouam & priuatam scripturæ interpretationem excogitare & proprias Ecclesias, proprios cœtus & conciliabula facere ausæ sunt, imò etiam per vim defendere & obtinere voluerunt suas interpretationes Euangelij & opiniones esse veras, easq; per summam blandiloquentiam & assentationem carnali populo, qui aliàs ob licentiam & voluptatem carnis pronior est ad eorum placencia, quam ad Catholicorum interpretationem, prædicauerunt. Cùm verò nobis præceptum sit, Primò, vt Ecclesiam audiamus, Mat. 18. Secundò, vt probemus Spiritus, 1. Ioan. 4. Tertio, vt diligenter & sedulo obseruemus & attendamus, an sectarū glossæ nitatur testimonijs veteris Ecclesiæ, an fidei Maiorū sint conformes &c. Si hæc viderimus, debemus acceptare: sin minùs, debemus eas vitare, sicut præcipit Paul. ad Tit. 3. Hæreticum hominem post vnā & alteram correptionem deuita. & cum iam dictum sit Ecclesiæ per capita Christianismi, per bullas Papæ & Imperatoris, & denunciatum falsum ipsorū glossema, idèd Catholici perseuerant in vero intellectu: & sic non agitur de verbo Dei, quod omnes amplectimur, tam aduersarij quā Catholici, se de falso glossemate. & nos habemus mandatum Ecclesiæ, sectæ autem solam propriam temeritatem.

Tertio, quicumque igitur vult certus esse de veritate & vero intellectu scripturæ, is audiat Catholicā Ecclesiam: Hæc enim est basis & fundamentum veritatis, 1. ad Timot. 3. Huic ex Christi promissione assistit infallibiter Spiritus sanctus, qui est Spiritus veritatis, Ioan. 14. Ego rogabo patrem, & alium paracletum dabit vobis, vt maneat vobiscum in æternū, Spiritum veritatis &c. Et sic inquit etiam Augustinus in fundamenti Epistola contra Manichæos, Illud verū & securum est asserere, quòd in gubernatione Ecclesiæ Dei saluatoris nostri Iesu Christi, veluti Ecclesiæ consensu

consensu roboratum est. Sic Cyprianus iubet attendere in omni heresi prelatos Ecclesie, quos superiores facit, sicut in bello milites respiciunt vexillum, & iuxta illud sese gerunt. Vnde dicit de simplicitate prelatorum: Omnis heresis aut schisma ideo fit, quia caput Ecclesie non queritur, Christi doctrina non percipitur, Matt. 16. Tu es Petrus, & super hanc petram. At inquis: Quid si Papa & Imperator fiant schismatici & heretici, vt factum est tempore Arrij, vbi Liberius Papa & Constantius Imperator fuerunt lapsi in Arrianam heresim? Respõdeo: In hoc casu Conciliũ, & tota Ecclesia audienda est. nam tum conciliũ supra Papam censetur & Imperatorem, vt inquit Gerson. Hæc qui non audiẽrit, sit tibi tanquam Ethnicus &c. Matt. 18.

Nõ est concilium supra scripturam, sed super glossemata hominum. Sic cum esset contentio inter discipulos de legalibus, concludit concilium Act. 15. & iubetur per Paulum & alios in ciuitatibus, vt hæc seruetur. Ideo intellectus scripturæ à tota Ecclesia Catholica petendus est, & non à singularibus personis hereticis. Vnde Tertul. lib. de præscriptionibus hereticorum: Quis querit cibum apud inimicum? Quis miles ab hostibus donaticium? Quis non timet ab insidiatoribus venenum? Non igitur apud Marcionem, non Appellen &c. illi licet quæsiẽrunt Christum, nõ tamen inuenerunt. nam extra Ecclesiam & Catholicam fidem Christus non reperitur. sic inquit Martyr Rossensis in lib. Assertionũ: Quicumq; vult esse Christianus, illi, tanquam sacra anchora, sit communis Ecclesie fides, cui inhereat. At quis non potius vult certum pro incerto acceptare? Et sic patet nõ certari de verbo Dei aut Euangelio, sed de vera aut deprauata eiusdem glossa siue interpretatione. Si ergo conciliũ & Ecclesiam Catholicam audire noluerimus, nunquã erit finis sectarum aut heresum, vt iam præ oculis vide-

lis vide-

lis videmus. Nam ex Luteranis, qui Ecclesiam noluerunt audire, nati sunt Zuingliani, ex illis Anabaptistæ, deinde secuti sunt Osiandrii, Illyrici, Maiorici, &c. Si ergo non vis errare, mane in naui Petri.

At dicunt: nos sumus Catholici, & veram glossam & intellectum scripture habemus. Respondeo: Hoc omnes hæretici ab initio dixerunt. Nullus vnquam voluit esse hæreticus, nulli etiam defecit scriptura, sed non habent testimonium veteris Ecclesie Catholice per totum mundum, quod priores patres etiam sic docuissent scripturam. Nam 1. Cor. 1. inquit Apostolus, id ipsum dicite omnes. sed cum potius reperitur apud patres, quod reprobauerunt illorum errores, quos ipsi renouant, & tanquam canis ad vomitum redeunt, 2. Pet. 2. idè non creditur illis.

Secundò, scriptura docet probare Spiritus an ex Deo sint, 1. Ioan. 4. Non sufficit proprium testimonium, laus & iactantia, sed laudet te alienus: si proprium testimonium sufficeret, ad quid Deus dedit superioritatem in Ecclesia?

Tertiò, non est ibi charitas & vnitas, nec cum tota & Catholica Ecclesia, nec inter se sibi constant: sed Deus non est Deus dissensionis, sed pacis, 1. Cori. 14. Idè non habet Deum, Christum vel veritatem. Hec libertas, credere quicquid volueris, destruxit Angliam, Bohemiam, Franciam & Germaniam. Ed enim per sectarios res nunc redijt, vt cuilibet sit liberum credere quæ velit. Imò eò rem tandem deuolui cuperent, quo cuiq;, quicquid libeat, facere liceret, non curando superioritatem &c.

VNVM CVM SIT CAPVT ECCLESIE CHRISTUS, vnde tanta discordia.